

מסורת הש"ס

א) [לעיל 15. לקמן קט.],
ב) [נזכים עב.], ג) [נזילה ג.], ד) [לקמן קח.],
ה) [לעיל 14: ט: לקמן קט.],
ו) [נזכים פב. נזכים עט: מנחות כב: כג.; ו) בס"א: חבילין, ו) [ד"ה ספיקו],
ז) [נ"ע חוס' ע"ז עד. ד"ה למעוין],
ח) [ז"ל בה, ו] [דף 15. בד"ה 15: אפילו],
ט) [ונתמורה יב.],

הגהות הב"ח

א) חוס' ד"ה שאני וכו' חטאת טמאה שנחעברה במאה:

מוסף רש"י

ותבטיל ברובא. דהא מביא אחרי רבים להטות (ובאים עב.).

הניחא למ"ד. במסכת זילה (דף ג.א): **כל שדרכו לימוט שנינו.**

במסכת ערלה (פ"ג משנה ו) גבי חבילי תילתן דלא בטיל הא נמי פעמים שנמנית דאדם עשוי למנות מחיכותיו למנין אורחים שיזמן:

אלא למ"ד אס שדרכו. מיוחד למנין אצל דבר העשוי ליתן באומד אע"פ שנמנה לפעמים בטל אמאי לא בטלה: **חסיכה של נבלה** א. ומכירה: **אינה אוסרת.** בפליטתה עד שיהא זה כדי ליתן טעם ברוטב ובקיפה ובחמיכות: **אוקי רב אמורא עליה.** העמיד מתורגמן לפניו לדרוש ולהשמיע לרבים שלא ילמדו מרצה בר בר חנה: **כיון שנמנה טעם בחסיכה.** אחת שהיתה נזדה תמיד או שנמצשלה תחלה עמה קודם שיתן שאר החמיכות בקדריה ולא היה צו ששים באיסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר החמיכות בקדריה: **חסיכה.** זו שקבלה טעם הנבלה נעשת נבלה עצמה: **ואוסרת כל החסיוכות כולן מפני שהן מינה.** וקא"ס ד מפני שהן מינה לא בטלי ואפילו יש בהן כדי ביטול שמהין: **רב.** דאמר מפני שהן מינה כמאן אמרה כו': **אפילו לא נתנה טעם.** בחמיכה שנזדה לא בטלה נמי דהא נבלה גופה מיינייהו היא ולא בטלה: **בשקדם וסלקו.** לאיסור וסלק רועב קודם שיתן האחרות בקדריה הלכך נתנה טעם בראשונה הרי זו חוזרת ואוסרתן ואי לאו במאי מיתסרי ואשמועינן דחתיכה עצמה נעשת נבלה לאסור חברותיה בפליטתה:

אלו אסורין למעוטי דבר שבמנין ולאו איסורי הנאה אי נמי איסורי הנאה ואלו דבר שבמנין וי"ל דהתם לא קאמר אללא דלא איירי בהו תנא דמתניתין דהתם ולאו משום דסבר דבטלי והא דקאמר למעוטי היינו למעוטי דלא חשיב להו וכה"ג י"ש בריש פ"ק דנצבא קמא (דף ה:) דמינינא דמתניתין למעוטי דרבי חיאי ודרבי חיאי למעוטי דרבי אושעיא ולא משום דפליגי אצל קשה דבי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה אמאי לא משני דלא תני לה משום דכבר תנא ליה הכא במתניתין כדמשני התם אהא דפרריך התם וליתני נמי אגוזי פרך ורמוזי בארן ומשני הא תנא התם הראוי לערלה וכו' וי"ל דהכי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה ואי משום דכבר תנא ליה הכא א"כ לא ליתני חתיכת בשר בחלב כיון דכבר אשמועינן הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דהוי דבר שבמנין ומשני דההוא תנא תרמי אית ליה א ולפירוש זה צריך לפרש דדבר שבמנין ולא איסור הנאה בטל להוואו תנא ולכך לא נקט אללא חתיכת בשר בחלב ופליגי אמנא דהכא^(א): **חתיכה עצמה נעשת נבלה.** פ' בקונטרס שנמצשלה מחילה עמה קודם שנתן שאר חמיכות בקדריה ולא היה צו ששים באיסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר החמיכות בקדריה חתיכה זו שקבלה טעם הנבלה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החמיכות כולן מפני שהן מינה וקשה לפירוש דא"כ גס הרוטב שהיה באותה שעה נאסר מתחלה ע"י טעם הנבלה ובסמוך משמע דמנבטלינן לחמיכות ע"י רועב דהוי שאינו מינו והלא רועב עצמו נאסר מתחלה ונעשת נבלה ואוסר כל הרוטב שאחרי כן מפני שהוא מינו ויטריך שיהא ששים בחמיכות שנתן אחרי כן לבטל הרוטב דמעיקרא אללא י"ל דמייירי כגון שיש חתיכה של היתר כולה חוץ לרוטב וחתיכת נבלה מונחת עליה חוץ לרוטב ונעשת חתיכת היתר נבלה לפי שזולעת טעם נבלה דאין^ב בהן ששים לבטל הטעם ואחרי כן כשמנער הקדריה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה: **בשקדם** וסלקו. את האיסור ואי"ת למה לי שחתיכה של היתר קבלה טעם מן הנבלה אפילו לא נתנה טעם נמי דהא במינה אוסרת בכל דהו ואומר ר"ת דנהי דהיא גופה מיתסרא בכל שהוא מ"מ לא אמרינן שחעשה נבלה לאסור כל האחרות כיון שהיא עצמה לא נאסרה אללא ע"י כל שהוא ורבינו אפרים היה אומר מתוך כך דאפילו כי נתנה זה טעם אין ההיתר נעשה נבלה שיטריך ששים כנגד כל החתיכה אללא כנגד האיסור הצלוע הלכך לרב דאמר הכא דמין במינו לא בטיל כשחתיכת היתר קבלה טעם מן הנבלה חשיב האיסור כאילו הוא צעין ואוסרת כל החמיכות במשהו אצל כי לא נתנה הנבלה טעם זה לא היתה אוסרת החמיכות מפני שהם מינה שהרי אין צריך לבטל אללא האיסור לצד וכוין שלא נתנה טעם בחתיכה הוי האיסור כמאן דליתיה דלא הוי כאילו הוא צעין ולא אסר אללא חתיכה ראשונה שאין ההיתר נעשה איסור ולא אסר שאר חמיכות ודוקא גבי טפת חלב אמרינן לקמן בפרק כל הבשר (דף קח.) דחתיכה עצמה נעשת נבלה וצריך ששים כנגד כל החתיכה ולא סגי בציטול טיפה לחוד משום דכל חד וחד באפייה נפשיה שרי וכי איתנהו בזהי הדדי אסור הלכך הבשר עצמו נעשה איסור ולוקה אס אכל חצי זית מבשר וחצי זית מחלב ולכך צריך ברוטב ששים לבטל כל החתיכה שנפלה עליה טיפת חלב אצל חתיכת היתר שצלעה טעם נבלה ונאסרה וחזרה ונתנה טעם ברוטב אין צריך אללא ששים לבטל האיסור שנבלע בחתיכה ואין צריך שיעור ששים של אותה חתיכה וקשה לפירושו לרבא דמשני אפילו תימא לא קדם וסלקו מאי מהני ליה חתיכה של היתר שנאסרה מתחלה ונעשת נבלה והלא לעולם אין צריך ס' ברוטב אללא כדי לבטל חתיכה של נבלה לצדה ולא צעין ששים לבטל שמי חתיכות של נבלה ושל היתר שנאסרה על ידה וי"ל כגון שנממעטה הנבלה הרבה מכמו שהיתה קודם שנבלע טעמו בחתיכה של היתר והשתא לפי שנמנה טעם בשל היתר צריך ס' כנגד כל מה שהיתה מתחלה ואין שיעור ברוטב לבטלה אצל לא נתנה זה טעם אין צריך ס' אללא כנגד מה שנשאר בנבלה ויש שיעור ברוטב לבטלה ורב דאחא לפלוגי אדרבה בר בר חנה לא היה צריך רב לומר אללא חתיכה של נבלה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה אללא אגב אורחיה אשמועינן דדוקא נתנה זה טעם נבלה אצל לא נתנה זה טעם נבלה לא ורבינו אפרים עליו השלום היה מביא ראיה מהא דאמר לעיל (דף 14.) ההוא כותא דתרבא דנפל לדיקולא דבשרא ודיקולא הוא סל מלא חתיכות של בשר רותח ולא אמר שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפל עליה כזית חלב ותאסור שאר חתיכות שאין בהן ששים כנגד כולה לפי שבאותה חתיכה עצמה לא היה זה כדי לבטל הכזית אללא משערינן הכזית בכל הבשר שבסל ואין משם ראיה כלל דדיקולא היינו קלחת וכדפירש הקונטרס וכדפירשנו לעיל ואפילו אם נאמר דדיקולא הוא סל כדמשמע הכא ובכל דוכתא אין ראיה משם דממה נפשך אס אין חלב מפעפע מחתיכה לחתיכה כמו שפירשנו לעיל א"כ אין אסור אללא החתיכה שנפלה עליה החלב והשאר מותרות ואם הוא מפעפע מחתיכה לחתיכה א"כ בדין הוא שכל החמיכות מסייעות לבטל ולא אמרינן שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפלה עליה חלב מאחר שסופו להתפשט בכל החמיכות מידי דהוה אטיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר דאס אין נ"ט מותר אע"פ שקודם שתתפשט הטפה נ"ט במקום נפילתה ולא אמרינן שיעשה אותה הבשר נבלה כיון דסוף הטפיפה להתפשט בכל החתיכה מיהו לפי מה שפי' לעיל^ג בשם הרב רבי אלעזר ממיי"ך דבחי חתיכה אין שייך לומר שחעשה נצילה אין ראיה משם ואין ראיה לרבינו אפרים מהא דאמר (תרומות פ"ה משנה ו)^ד אין המדומע מדמע אללא לפי חשבון ולא אמרינן שיעשה הכל תרומה דיש לחלק בין דבר יבש לדבר הנאסר ע"י בליעה ולפירושו ניחא הא דאמר גבי יין נסך בסוף מסכת ע"ז (דף עג.): יין נסך שנפל לבזר

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ק.

בריה שאני. ואפילו צאלף לא בטיל וכן חתיכה הראויה להתכבד לא בטלה כדאמר הכא והיכא דפירש חד מינייהו נמי אסור גזירה שמא יקח מן הקצוע כיון שאין האיסור ניכר כדפרשית לעיל (דף 145.)^א ודבר שאינו לא בריה ולא חתיכה הראויה להתכבד בטל ברוב ואפילו איסור מדרבנן ליכא כדמשמע הכא ומיהו שמא אחד גברא היה אסור: **שאני חתיכה הואיל וראויה להחבבר.** ואי"ת אס כן אמאי אמר בפרק הערל (יבמות פא.): דחתיכה של חטאת טמאה א) במאה של חטאות טהורות תעלה וכי תימא שאני חתיכה נצנלה דראויה להתכבד לפני אורחין עוזדי כוכבי אצל של חטאת טמאה אסור בהנאה ז דהא חמימת בשר בחלב: ג ולפי זה צריך לפרש דבר:

עין משפט

נר מצוה

א מ"י פט"ז מהל' מנחות אסורות הלכה [ה] 1 סוג לאוין קמא טוש"ע י"ד ס"י ק סעיף א:
ב ג מ"י שם הלכה ה סוג שם טוש"ע י"ד ס"י 35 סעיף ג וס"י קא ס"ב:

בב ד טוש"ע שם ס"י 35 סעיף ד וע"ש:

שיטה מקובצת

א) חתיכה של נבלה ומנכרד הס"ד: ב) אבל של חטאת טמאה אסור בהנאה ליתא דהא חתיבת בשר בחלב: ג) ולפי זה צריך לפרש דבר:

רבינו גרשום

וליבטל נמי גיד בששים ויהיו כולן גידין מותרין אע"ג שאין מכירו. בריה שאני כלומר דבר החשוב בפ"ע. הניחא למ"ד כל שדרכו לימוט שנינו כלומר דלא בטל שם איסורין בנפל בהיתיר ונתערבו כיון שאין מכירו לפיכך כולן אסורין. אלא למ"ד את שדרכו לימוט שנינו דבר החשוב כגון ביצה טמאה וכגון רמונים ותפוחין אם נטמאו טומאת אוכלין ונתערבו עם שחרין לא בטלי וכולן אסורין אבל חתיכה של נבלה דאין דרכה לימוט בטלה מאי איכא למימר: שאני חתיכה הואיל וראויה כו' כלומר דבר חשוב הוא: ובצריכא דאי אשמעין גיד. כלומר דלא בטיל: למה לי נתון טעם כלומר הכי סבר רב דאמר אפילו לא נתון טעם אלא בחתיכה אחת חתיכה עצמה נעשת נבלה [וע"כ] בשאין מכירו עסיקין: ואי בשאין מכירו למה נתון טעם אפילו לא נתן טעם נמי האמרינן כולן אסורות: הכא במאי עסיקין: בשהכירו וקדם וסילקו כלומר רב דאמר בנותן טעם לא אמר בשאין מכירו דאי בשאין מכירו אפילו לא נתן טעם נמי אלא הכא במאי עסיקין: בשהכירו וקדם וסילקו לפי אינו אסור עד שיתן טעם בחתיכה ואותה חתיכה אוסרת שאר חתיכות: ורבא אמר

בריה שאני. ואפילו צאלף לא בטיל וכן חתיכה הראויה להתכבד לא בטלה כדאמר הכא והיכא דפירש חד מינייהו נמי אסור גזירה שמא יקח מן הקצוע כיון שאין האיסור ניכר כדפרשית לעיל (דף 145.)^א ודבר שאינו לא בריה ולא חתיכה הראויה להתכבד בטל ברוב ואפילו איסור מדרבנן ליכא כדמשמע הכא ומיהו שמא אחד גברא היה אסור: **שאני חתיכה הואיל וראויה להחבבר.** ואי"ת אס כן אמאי אמר בפרק הערל (יבמות פא.): דחתיכה של חטאת טמאה א) במאה של חטאות טהורות תעלה וכי תימא שאני חתיכה נצנלה דראויה להתכבד לפני אורחין עוזדי כוכבי אצל של חטאת טמאה אסור בהנאה ז דהא חמימת בשר בחלב: ג ולפי זה צריך לפרש דבר:

האי תנא מאי קא חשיב אי דבר שבמנין קא חשיב ליתני נמי חתיכת נבלה ואי איסורי הנאה קא חשיב ליתני נמי חשיב ומשני דתתמי אית ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה ומפרש נמי התם דהרי דתתמי אית ליה דבר שבמנין וי"ל דהתם לא קאמר אללא דלא איירי בהו תנא דמתניתין דהתם ולאו משום דסבר דבטלי והא דקאמר למעוטי היינו למעוטי דלא חשיב להו וכה"ג י"ש בריש פ"ק דנצבא קמא (דף ה:) דמינינא דמתניתין למעוטי דרבי חיאי ודרבי חיאי למעוטי דרבי אושעיא ולא משום דפליגי אצל קשה דבי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה אמאי לא משני דלא תני לה משום דכבר תנא ליה הכא במתניתין כדמשני התם אהא דפרריך התם וליתני נמי אגוזי פרך ורמוזי בארן ומשני הא תנא התם הראוי לערלה וכו' וי"ל דהכי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה ואי משום דכבר תנא ליה הכא א"כ לא ליתני חתיכת בשר בחלב כיון דכבר אשמועינן הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דהוי דבר שבמנין ומשני דההוא תנא תרמי אית ליה א ולפירוש זה צריך לפרש דדבר שבמנין ולא איסור הנאה בטל להוואו תנא ולכך לא נקט אללא חתיכת בשר בחלב ופליגי אמנא דהכא^(א): **חתיכה עצמה נעשת נבלה.** פ' בקונטרס שנמצשלה מחילה עמה קודם שנתן שאר חמיכות בקדריה ולא היה צו ששים באיסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר החמיכות בקדריה חתיכה זו שקבלה טעם הנבלה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החמיכות כולן מפני שהן מינה וקשה לפירוש דא"כ גס הרוטב שהיה באותה שעה נאסר מתחלה ע"י טעם הנבלה ובסמוך משמע דמנבטלינן לחמיכות ע"י רועב דהוי שאינו מינו והלא רועב עצמו נאסר מתחלה ונעשת נבלה ואוסר כל הרוטב שאחרי כן מפני שהוא מינו ויטריך שיהא ששים בחמיכות שנתן אחרי כן לבטל הרוטב דמעיקרא אללא י"ל דמייירי כגון שיש חתיכה של היתר כולה חוץ לרוטב וחתיכת נבלה מונחת עליה חוץ לרוטב ונעשת חתיכת היתר נבלה לפי שזולעת טעם נבלה דאין^ב בהן ששים לבטל הטעם ואחרי כן כשמנער הקדריה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה: **בשקדם** וסלקו. את האיסור ואי"ת למה לי שחתיכה של היתר קבלה טעם מן הנבלה אפילו לא נתנה טעם נמי דהא במינה אוסרת בכל דהו ואומר ר"ת דנהי דהיא גופה מיתסרא בכל שהוא מ"מ לא אמרינן שחעשה נבלה לאסור כל האחרות כיון שהיא עצמה לא נאסרה אללא ע"י כל שהוא ורבינו אפרים היה אומר מתוך כך דאפילו כי נתנה זה טעם אין ההיתר נעשה נבלה שיטריך ששים כנגד כל החתיכה אללא כנגד האיסור הצלוע הלכך לרב דאמר הכא דמין במינו לא בטיל כשחתיכת היתר קבלה טעם מן הנבלה חשיב האיסור כאילו הוא צעין ואוסרת כל החמיכות במשהו אצל כי לא נתנה הנבלה טעם זה לא היתה אוסרת החמיכות מפני שהם מינה שהרי אין צריך לבטל אללא האיסור לצד וכוין שלא נתנה טעם בחתיכה הוי האיסור כמאן דליתיה דלא הוי כאילו הוא צעין ולא אסר אללא חתיכה ראשונה שאין ההיתר נעשה איסור ולא אסר שאר חתיכות ודוקא גבי טפת חלב אמרינן לקמן בפרק כל הבשר (דף קח.) דחתיכה עצמה נעשת נבלה וצריך ששים כנגד כל החתיכה ולא סגי בציטול טיפה לחוד משום דכל חד וחד באפייה נפשיה שרי וכי איתנהו בזהי הדדי אסור הלכך הבשר עצמו נעשה איסור ולוקה אס אכל חצי זית מבשר וחצי זית מחלב ולכך צריך ברוטב ששים לבטל כל החתיכה שנפלה עליה טיפת חלב אצל חתיכת היתר שצלעה טעם נבלה ונאסרה וחזרה ונתנה טעם ברוטב אין צריך אללא ששים לבטל האיסור שנבלע בחתיכה ואין צריך שיעור ששים של אותה חתיכה וקשה לפירושו לרבא דמשני אפילו תימא לא קדם וסלקו מאי מהני ליה חתיכה של היתר שנאסרה מתחלה ונעשת נבלה והלא לעולם אין צריך ס' ברוטב אללא כדי לבטל חתיכה של נבלה לצדה ולא צעין ששים לבטל שמי חתיכות של נבלה ושל היתר שנאסרה על ידה וי"ל כגון שנממעטה הנבלה הרבה מכמו שהיתה קודם שנבלע טעמו בחתיכה של היתר והשתא לפי שנמנה טעם בשל היתר צריך ס' כנגד כל מה שהיתה מתחלה ואין שיעור ברוטב לבטלה אצל לא נתנה זה טעם אין צריך ס' אללא כנגד מה שנשאר בנבלה ויש שיעור ברוטב לבטלה ורב דאחא לפלוגי אדרבה בר בר חנה לא היה צריך רב לומר אללא חתיכה של נבלה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה אללא אגב אורחיה אשמועינן דדוקא נתנה זה טעם נבלה אצל לא נתנה זה טעם נבלה לא ורבינו אפרים עליו השלום היה מביא ראיה מהא דאמר לעיל (דף 14.) ההוא כותא דתרבא דנפל לדיקולא דבשרא ודיקולא הוא סל מלא חתיכות של בשר רותח ולא אמר שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפל עליה כזית חלב ותאסור שאר חתיכות שאין בהן ששים כנגד כולה לפי שבאותה חתיכה עצמה לא היה זה כדי לבטל הכזית אללא משערינן הכזית בכל הבשר שבסל ואין משם ראיה כלל דדיקולא היינו קלחת וכדפירש הקונטרס וכדפירשנו לעיל ואפילו אם נאמר דדיקולא הוא סל כדמשמע הכא ובכל דוכתא אין ראיה משם דממה נפשך אס אין חלב מפעפע מחתיכה לחתיכה כמו שפירשנו לעיל א"כ אין אסור אללא החתיכה שנפלה עליה החלב והשאר מותרות ואם הוא מפעפע מחתיכה לחתיכה א"כ בדין הוא שכל החמיכות מסייעות לבטל ולא אמרינן שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפלה עליה חלב מאחר שסופו להתפשט בכל החמיכות מידי דהוה אטיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר דאס אין נ"ט מותר אע"פ שקודם שתתפשט הטפה נ"ט במקום נפילתה ולא אמרינן שיעשה אותה הבשר נבלה כיון דסוף הטפיפה להתפשט בכל החתיכה מיהו לפי מה שפי' לעיל^ג בשם הרב רבי אלעזר ממיי"ך דבחי חתיכה אין שייך לומר שחעשה נצילה אין ראיה משם ואין ראיה לרבינו אפרים מהא דאמר (תרומות פ"ה משנה ו)^ד אין המדומע מדמע אללא לפי חשבון ולא אמרינן שיעשה הכל תרומה דיש לחלק בין דבר יבש לדבר הנאסר ע"י בליעה ולפירושו ניחא הא דאמר גבי יין נסך בסוף מסכת ע"ז (דף עג.): יין נסך שנפל לבזר

דאיכא